David PRODAN
1902-1992

Natalia-Maria Șveț

Istoric, doctor în ştiinţe istorice, arhivist, bibliotecar, profesor universitar român.

S-a născut la 13 martie 1902, la Cioara, actualmente Sălişte, judeţul Alba. A decedat la 11 iunie 1992, la Cluj-Napoca.

A urmat liceul la Orăştie, apoi Facultatea de Istorie şi Geografie din Cluj (1921-1924). A susţinut teza de doctor în ştiinţe istorice cu tema „Răscoala lui Horea în comitatul Cluj şi Turda" (1938). Odată cu studiile universitare şi-a însuşit cunoştinţe din domeniile: literatura istorică română şi maghiară, paleografi e, cronologie, heraldică şi sigilografie.

A activat în calitate de arhivist la Arhivele Statului din Cluj (1924-1938); arhivar (1938); bibliotecar principal (1938-1941); bibliotecar-şef (1941-1948) la Biblioteca Centrală Universitară din Cluj-Sibiu; profesor de istorie modernă a României la Facultatea de Istorie şi Geografie a Universităţii din Cluj (1948-1962), şef de lucrări la Institutul de Istorie Naţională Cluj-Sibiu (1943-1948), paralel a activat ca şef de secţie la Institutul de Istorie şi Arheologie din Cluj (1948- 1972).

A înscris în istoriografia românească cercetări fundamentale asupra structurii sociale a Transilvaniei medievale, asupra iobăgiei, problemei urbariilor, emigraţiei româneşti din Ţara Românească şi Moldova în Transilvania, dar mai cu seamă asupra ridicării ţărăneşti din 1784-1785 şi luptei de emancipare politică a românilor transilvăneni.

Autor şi coautor al principalelor sinteze de istoria României şi a Transilvaniei. Lucrări monografice de bază pentru ştiinţa istorică autohtonă: „Răscoala lui Horia în comitatele Cluj şi Turda" (1938); „Versuri contemporane despre Răscoala lui Horia" (1942); „Teoria imigraţiei românilor din Principatele Române în Transilvania în veacul al XVIII-lea" (1944); „Supplex Libellus Valachorum" (1948, 1967, 1984); „Iobăgia în domeniul Băii de Argeş la 1770" (1948); „Domeniul cetăţii Şiria la 1525" (1960); „Producţia fierului pe domeniul Hunedoarei în sec. XVII" (1960); „Boieri şi vecini în Ţara Făgăraşului în sec. XVI-XVII" (1963); „Judele satului iobăgesc în Transilvania în sec. XVII-XVIII" (1963); „Domeniul Beiuşului la 1600" (1964); „Domeniul cetăţi in Transilvania în sec. XVI" (3 vol., 1967-1968); „Reglementarea urbarială din Banat de la 1780" (1969); „Problema iobăgiei în dieta Transilvaniei în 1790-1791" (1970); „Încă un Supplex Libellus românesc 1804" (1970); „Judele satului iobăgesc în Transilvania

în sec. XVII-XVIII” (1963); „The Uprising of Horea , Cloşca and Crişan 1784” (1983); „Răscoala lui Horia” (2 vol., 1984); „Ultimatumul ţărănesc adresat nobilimii” (1984); „Problema iobăgiei în Transilvania 1700-1848” (1989); „Transilvania şi iar Transilvania. Consideraţii istorice” (1992, 1996) etc.

A fost colaborator şi membru în comitetul de redacţie la „Istoria României” (vol. 3, 1964), preşedinte de onoare la Centrul de Studii Transilvane din Cluj. Membru titular al Academiei Române (1955); membru al Asociaţiei Istoricilor Americani (1985).

În 2018, la Cluj-Napoca a fost inaugurat Muzeul Memorial „Academician David Prodan”.

Bibliografie selectivă:

Prodan, David. Din istoria Transilvaniei : Studii şi evocări / David Prodan. – Bucureşti : Editura Enciclopedică, 1991. – 360 p.

Prodan, David. Memorii / David Prodan ; text îngrigit şi adnotat de Aurel Raduţiu. – Bucureşti : Editura Enciclopedică, 1993. – 240 p.

Prodan, **David**. Problema iobăgiei în Transilvania : 1700-1848 / David Prodan. – Bucureşti : Editura Ştiinţifi că şi Enciclopedică, 1989. – 398 p.

Prodan, **David**. Supplex Libellus valachorum : Din istoria formării naţiunii române / David Prodan. – Bucureşti : Editura Enciclopedică, 2013. – 620 p. – (Biblioteca de istorie a României).

Prodan, David. Supplex Libellus valachorum, or the Political Struggle of the Romanians in Transylvania during the 18th Century / David Prodan. – Bucharest : Publishing House of the Academy of the RPR, 1971. – 476 p.

Prodan, David. Transilvania şi iar Transilvania : Consideraţii istorice / David Prodan ; îngrijită, cu o postf. de Aurel Răduţiu. – Bucureşti : Editura Enciclopedică, 2002. – 234 p.

***

David Prodan : Puterea modelului / coord.: Nicolae Bocşan [et al.]. – Cluj-Napoca : Fundaţia Culturală Română, 1995. – 294 p.

***

Bocsan, Nicolae. David Prodan istoric al fenomenului românesc / Nicolae Bocsan // Steaua. – 2002. – Nr 5/6. – P. 49-50.

Edroiu, Nicolae. David Prodan, istoric al Transilvaniei / Nicolae Edroiu // Magazin istoric. – 2002. – Nr 5. – P. 5-9.

Hitchins, Keit. Popasuri clujene cu David Prodan / Keit Hitchins // Magazin istoric. – 2006. – Nr 12. – P. 26-29.

Mureşanu, **C**. David Prodan / C. Mureşanu // Magazin istoric. – 2008. – Nr 9. – P. 20-21.

Popa, **Mircea**. David Prodan / Mircea Popa // Figuri universitare clujene. – Cluj-Napoca : [S. n.], 2002. – P. 115-125.

Prodan David // Clujeni ai secolului 20 : Dicţionar esenţial. – ClujNapoca : Casa cărţii de ştiinţă, 2000. – P. 268.

Prodan David // Enciclopedia istoriografiei românești. – București : Editura Științifi că și Enciclopedică, 1978. – P. 275.

Rusu, Dorina N. Prodan David / Dorina N. Rusu // Membrii Academiei Române din Transilvania : Dicţionar : 1866-2016 / Dorina N. Rusu. – Bucureşti : Editura Academiei Române, 2016. – P. 686.

Spinei, Victor. Evocare : David Prodan // Spinei, Victor. Proiecţii istoriografi ce = Historiographical Projections / Victor Spinei. – Suceava : Karl A. Romstorfer, 2014. – P. 160-167.

Ţarălungă, Ecaterina. Prodan David // Ţarălungă, Ecaterina. Enciclopedia identităţii româneşti. Personalităţi / Ecaterina Ţarălungă. – Bucureşti : Litera Internaţional, 2011. – P. 652.